
**ASPECTE ALE COTIDIANULUI AGRICOL
ÎN PERIOADA CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL.
STUDIU DE CAZ: TÂRLELE FILIULUI, JUDEȚUL BRĂILA**

Oana Brîndușa ILIE*

**Aspects of the agricultural daily life during the Second World War.
Case study: Târlele Filiului, Brăila county**

Abstract

This article represents a contribution to the written history of Târlele Filiului village, based on archival documents regarding the correspondence between Brăila county Prefecture and the Town Hall of this locality. We set out to highlight a number of actions which gradually show the state intervention in the agricultural life in the context of Romania's active involvement in the World War II.

Cuvinte cheie: *practici agricole, intervenția statului român, organe de control.*

Keywords: *agricultural practices, the intervention of the Romanian state, control authorities.*

Ne propunem să atragem atenția asupra unui aspect mai puțin cercetat despre județul Brăila: cotidianul agricol în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, cu un studiu de caz despre fosta comună Târlele Filiului, în prezent un sat cu aproape 600 locuitori, situat în vecinătatea orașului Ianca. Prezentul studiu se adresează, mai ales, studenților de la Facultatea de Agronomie din Brăila, filială a Universității „Dunărea de Jos” din Galați și specialiștilor interesați de istorie agricolă brăileană.

Paradoxal, deși spațiul Bărăganului are un potențial agricol uriaș, iar agricultura a fost dintotdeauna o ocupație principală tradițională a acestei zone etnoidentitare, există extrem de puține scrieri despre starea agriculturii. Acestea se constituie, mai degrabă, în scurte capitole ale unor micromonografii publicate de învățători, profesori sau ingineri, localnici care trăiesc în respectivele comunități și sunt interesați de istoria locului. Intenționăm ca, pe viitor, să continuăm cercetările pe documente de arhivă, aducând în prim plan probleme de istorie agricolă din județul Brăila.

În literatura de specialitate, istoricul Keith Hitchins apreciază că agricultura țărănească era extensivă¹ și se baza pe cultivarea cerealelor, în special a porumbului și a grâului, dar, pe măsură ce situația politică a început să devină tensionată, producția de cereale a suferit o ușoară mutație favorabilă cultivării legumelor și a plantelor industriale, iar statul și-a asumat un rol de conducere sporit în toate ramurile economiei².

* Dr., muzeograf, Muzeul Brăilei „Carol I”, Secția Etnografie.

¹ Keith Hitchins, *Romania 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 2004, p. 395.

² *Ibidem*, p. 374.

În organizarea teritorial administrativă a României în cel de-al Doilea Război Mondial, o pagină demnă de luat în seamă o constituie organizarea prefecturilor de județ prin Decretul Lege nr. 3219 din 21 septembrie 1940³, prin care sunt desființate Rezidențele Regale, ținuturile, județele dobândind personalitate juridică cu rol administrativ, fără a avea însă consilii județene recunoscute ca autorități deliberative. În această perioadă Prefectura devine similară cu noțiunea de Administrație Publică Județeană, cu drepturi administrative aplicate comunelor din județ și corespondență directă cu ministerele.

În urma Regulamentului din 18 octombrie 1940⁴, Prefectura județului Brăila este investită cu o organizare mai puțin complexă, cu atribuții restrânse în comparație cu județele mai mari. La începutul anului 1942 a fost modificată Legea din 1936 pentru organizarea Ministerului Afacerilor Interne⁵, fiind create 11 Inspectorate Generale Administrative, cu rol de control și verificare a administrației locale. Viorel Stănică, directorul Centrului Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică Locală din Cluj apreciază că aceste Inspectorate erau organe de îndrumare și control ale serviciilor exterioare și a administrației locale⁶, efectuau anchete și inspecții ordonate de ministere. Brăila, alături de Ialomița și Tulcea făcea parte din circumscripția Constanța.

În urma cercetării documentelor de arhivă privitoare la corespondența dintre Prefectura județului Brăila și Primăria comunei Târlele Filiului, am reușit să evidențiez o serie de măsuri care indică, gradual, intervenția statului în cotidianul agricol, pe fundalul implicării active a României în cel de-al Doilea Război Mondial: strângerea cerealelor și vânzarea lor, pentru ca banii să fie folosiți pentru armata română; măsurile luate pentru intensificarea și accelerarea lucrărilor de însămânțări, importanța morilor în procesul măcinșului, însămânțarea suprafeței stabilite prin planul de cultură individuală, prezența obligatorie la arat, semănat, folosirea atelajelor cu plată pentru terenurile celor care nu dispun de animale de tracțiune; accelerarea muncilor agricole prin stoparea oricărei corvade de căruțe pentru transportul pietrei la drumuri în perioada 6 mai - 10 mai 1944; semănarea accelerată a plantelor furajere și a porumbului; cultivarea intensă a florii soarelui și încurajarea creșterii porcilor; stabilirea cantităților de semințe de floarea soarelui, rapiță, dovleac, in, cânepă și soia necesare însămânțărilor pentru anul 1944 - 1945, precum și cantitățile care se rețin de producători pentru consumul gospodăresc.

Învățătorii și preoții sunt mobilizați pentru a discuta cu localnicii și a strânge haine în vederea predării la fabricile de postav din regiune. Îmbrăcămintea din lână strânsă de la populație este transformată în ciorapi sau mănuși pentru armată, iar cerealele colectate sunt vândute și transformate în bani. Articolele vestimentare, inclusiv cele foarte uzate și fierul vechi sunt predate săptămânal Preturei Ianca și vor ajunge mai departe la Prefectura județului Brăila, pe baza unui tabel întocmit în triplu

³ Publicat în Monitorul Oficial, p. I, nr. 221 din 22 septembrie 1940.

⁴ Regulamentul din 18 octombrie 1940, sancționat sub numărul 3.511 din 1940, publicat în Monitorul Oficial, p. I, nr. 244 din 18 octombrie 1940.

⁵ Publicat în Monitorul Oficial nr. 5 din 7 ianuarie 1936.

⁶ Viorel Stănică, *Administrarea teritoriului României în timpul celui de-al Doilea Război Mondial*, în „Transylvanian Review of Administrative Sciences”, 19/2007, p. 112.

exemplar. O atenție aparte a fost acordată familiilor concentraților (membrii familiilor rămași acasă ai celor plecați pe front), cei din teritoriu având grijă să strângă și să distribuie colete pentru ajutorarea lor.

O notă scurtă din 20 mai 1940 prezentată în Anexă fixează prin Comisariatul General al reprimării speculei un preț la uleiul de in, fiind cunoscut faptul că în vreme de război valoarea produselor de consum crește foarte mult. Cercetările de arhivă scot la iveală o serie de instrucțiuni pentru prevenirea și combaterea mijloacelor de incendiere a ogoarelor și păioaselor, fie din motive naturale sau cauzate de aviația inamică prin plăci incendiare, bidoane cu fosfor și bombe incendiare. Aceste măsuri vizează atât organizarea și instruirea echipelor de pândari, cât și pregătirea mijloacelor de transport pentru echipele de incendiu în vederea localizării și izolării incendiilor.

Actele de corespondență din fondul Primăriei comunei Târlele Filiului pentru anul 1944 evidențiază măsurile pentru intensificarea și accelerarea lucrărilor de însămânțări de furaje și porumb, dar și închiderea târgurilor pe durată de 15 zile, la începutul verii. Locuitorii comunei sunt mobilizați pentru a lua activ parte la campaniile de arat și semănat și, în același timp, li se interzice părăsirea localității cu excepția situațiilor reprezentate de urgențe personale. Mai mult de atât, conform noilor dispoziții, locuitorii cu atelaje au obligativitatea de a se deplasa și lucra inclusiv terenul celor care nu dispun de astfel de mijloace, chiar și în comunele învecinate.

Amploarea evenimentelor militare din ultimii ani de război generează o serie de măsuri coercitive în plan agricol luate de autorități referitoare la populație. Astfel, prin Legea de Mobilizare Agricolă este dispusă cultivarea intensivă a florii soarelui, nerespectarea acestei măsuri conducând la acte de trimitere în judecată la recomandarea organelor agricole. În urma cercetărilor am identificat o notă informativă despre Legea nr. 744 a preselor de ulei din anul 1942 în actele de corespondență ale Primăriei comunei Târlele Filiului, în care se arată interesul față de producerea de ulei comestibil la presele țărănești, interzicându-se proprietarilor de prese de ulei țărănești prelucrarea sau cumpărarea de semințe de in și cânepă. Nu în ultimul rând, o atenție sporită este acordată altei plante textile, bumbacul, printr-o serie de reglementări privind prelucrarea cotei de bumbac cuvenită cultivatorilor: Legea nr. 599/1943, decizia nr. 251.901 din 16.III.1944, corelate cu autorizația pentru fiecare situație în parte de la Oficiul Bumbacului, Inului și Cânepii.

Ca o ultimă observație, am remarcat, parcurgând aceste documente prezentate în Anexă, o schimbare graduală a limbajului scris: dacă în anul 1940 constatăm un caracter moderat al măsurilor, în anul 1944 se indică confiscarea unor mărfuri ale localnicilor, controale ale jandarmilor locali sau aplicarea de sancțiuni cu severitate sau trimiterea imediată în judecată.

Concluzionând, putem afirma că imixtiunea oficialităților în coordonarea măsurilor în plan agricol pentru fosta comună Târlele Filiului din județul Brăila a mobilizat întreaga comunitate locală, astfel resursele umane și materiale folosite încadrându-se în dimensiunea și gravitatea contextului generat de conflictul mondial.

Anexe:

Pretura plășii Ianca
1940 ianuarie 13

F. URGENT

Domnule Primar și Notar,

Urmare dispozițiilor din trecut scrise și verbale și conform ordinului cu nr. 26 din 5 ianuarie 1940 al domnului prefect al județului Brăila, vă rugăm să continuați cu activitatea la strângerea de colete (îmbrăcăminte lână și transformarea lor în ciorapi, mănuși etc.) necesare armatei, care pe măsura confecționării să fie depuse prefecturii de județ, raportând și preturei ce anume ați depus, spre a putea ține o situație centralizatoare exactă pe plasă.

Dacă pentru armată s-au strâns și cereale, să se transforme în bani și să se depună Prefecturii. Ceea ce s-a strâns până în prezent pentru armată nu este o cantitate mulțumitoare. În acest scop veți lua din nou inițiativă cu învățătorii, preoții ca să strângeți de la locuitorii comunei orice haine vechi care nu mai sunt folosite (ori zdrențe) și să le depozitați la Oficiul Primăriei, întrucât dacă se va putea realiza circa 10.000 kg, județul poate s-o predea fabricilor de postav, primind în schimb lână, postav etc. Tot pentru armată se va proceda și la strângerea de fier vechi, care se va depozita tot la primărie. Toate acestea se vor solicita sub formă de ofrande fără a-i forța dacă nu vrea. Orice cantitate de zdrențe și fier vechi, plus diferite obiecte, numerar, provenit din colectă sau din vânzarea cerealelor se vor depune săptămânal Preturei Ianca, cu tablou în regulă, de unde Pretura prin delegatul ei, Primăria comunei Ianca, le va depune Prefecturii de județ, obținând dovezi individuale pentru fiecare comună. Tabloul de însoțirea efectelor, fierului, numerar etc. se va face pentru plasă în dublu exemplar, iar al treilea se va păstra la comună.

Dacă posibilitatea va face să puteți colecta și pentru familiile concentraților, ne veți ține la curent cu strângerea de colete și distribuția lor. Confirmați primirea prezentului ordin.

Pretor - indescifrabil.

Idem, dosar 3/1940, f. 14

*

Prefectura județului Brăila
Secția Administrativă
nr. 2379
1944 februarie 29

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 6.III.1944
nr. 566

Ordin circular,

Ministerul Afacerilor Interne, Direcția Administrației de Stat, cu ordinul circular nr. 50112 din 24 februarie 1944 ne face cunoscut dispozițiile Deciziei Ministeriale nr. 223741 publicată în Monitorul Oficial nr. 39 din 16 februarie, prin care se reglementează transporturile de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in etc. precum și deșeurile rezultate din prelucrarea lânii.

Aceste dispoziții prevăzute în Deciziunea Ministerială sus citată vi le redăm mai jos, pentru a lua cunoștință de conținut și a vă conforma întocmai:

1 Transporturile pe orice cale de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in etc. noi sau vechi, precum și transporturile de deșeuri rezultate din prelucrare lânii nu se pot face decât dacă sunt însoțite de unul din documentele indicate la punctele a, b și c de mai jos:

a) O autorizație pentru colector ambulant, de culoare galbenă ce poartă timbrul sec al Societății O.F.I.L., autorizație pe baza căreia colectorii ambulanți pot transporta la depozitul de care depind, zdrențe și deșeuri până la o greutate de maximum 300 kg de fiecare transport;

b) O autorizație de transport de culoare albă prevăzută cu timbrul sec al Societății O.F.I.L.;

c) O factură a Societății O.F.I.L ce poartă timbrul sec al acestei societăți.

2 Orice transport de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in etc., precum și deșeuri rezultate din prelucrarea lânii ce nu este însoțit de unul din documentele menționate mai sus sau este însoțit de formulare vechi ale Societății O.F.I.L care nu mai sunt valabile și anume: autorizație pentru colector ambulant de culoare roz, autorizație albastră, bon de predare roz sau bon de livrare de culoare galbenă, nu este permis.

3 Infrațiunile la prevederile prezentei decizii se vor pedepsi conform prevederilor legii pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic nr. 282 din 1 mai 1943, cu modificările sale ulterioare.

p. Prefect - dr. Mangu Florian

p. Șeful Secției - Rolea Andrei

Comunicat: primari, notari, tutori de plasă, legiunea de jandarmi, poliția.

Ibidem, f. 19

*

Prefectura județului Brăila
Secția Administrativă
Nr. 3802
1944 martie 31

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 3.IV. 1944 nr. 779

Ordin circular,

Ministerul Afacerilor Interne, Direcția Administrației de Stat, cu ordinul nr. 8445 din 23 martie 1944, ne aduce la cunoștință dispozițiunile date de Ministerul

Economiei Naționale, Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Minelor cu nr. 218389 din 21 martie 1944, referitor la reglementarea prelucrării cotei de bumbac convenită cultivatorilor, astfel după cum specificăm mai jos, de care urmează să luați cunoștință și a vă conforma:

Potrivit prevederilor deciziei nr. 251901 din 16.III.1944 publicată în Monitorul Oficial nr. 67 din 20 martie 1944, toți posesorii de mașini de agrenat sau dărăcit pot primi cu începere de la 16.III.1944, spre agrenare sau dărăcire, bumbacul obținut de cultivatori pentru nevoile lor proprii, cu condiția ca aceștia să prezinte o adeverință de la primăria în raza căreia au avut făcute însămânțările de bumbac, prin această adeverință se va dovedi că au predat întreprinderilor colectoare respective tot bumbacul recoltat, mai puțin drepturile ce le revin în baza dispozițiilor art. 21, alin. II din Legea nr. 599 pentru înființarea Oficiului Bumbacului, Inului și Cânepii și care drepturi sunt:

60 kg bumbac neagrenat pentru fiecare hectar cultivat cu bumbac, dacă cultivatorul nu a primit fire de la colector. În caz când suprafața este mai mică decât un hectar, cantitatea de 60 kg se va micșora proporțional.

Dacă cultivatorul a primit fire, drepturile lui stabilite în modul arătat la aliniatul precedent se vor micșora cu o cantitate de bumbac de 10 ori mai mare decât greutatea firelor primite (deoarece pentru 10 kg de bumbac neagrenat s-a dat 1 kg fire).

Egrenorii și dărăcitorii vor păstra adeverințele primăriilor spre justificare, ei fiind obligați, de asemenea, să țină o evidență a cantităților de bumbac egrenat sau dărăcit, care va cuprinde numele și pronumele cultivatorului, căruia i-a egrenat sau dărăcit bumbacul, cantitatea de bumbac, numărul și data adeverinței eliberată de primăria în raza căreia locuitorul a cultivat bumbacul, adeverință din care să se constate că a fost predat bumbacul conform prevederilor legale.

Potrivit dispozițiilor deciziei nr. 251901 din 16.III.1944, susmenționate, primarului îi revine sarcina de a controla în permanență, singur sau împreună cu agenții întreprinderilor colectoare respective, cu mașinile de egrenat și dărăcit să nu prelucreze decât cantitățile de bumbac convenite cultivatorului pentru nevoile proprii.

În cazul când se vor constata abateri, se va încheia atât cultivatorului cât și deținătorului daracului sau mașinii de egrenat proces verbal în două exemplare, din care unul se va păstra la primărie, iar al doilea exemplar va fi trimis șefului secției de jandarmi respectivi. Primind acest proces-verbal, șeful de secție va cerceta la fața locului infracțiunea și va încheia procesul-verbal prevăzut de legea pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic din 1 mai 1943, cu modificările sale ulterioare. Totodată șeful de secție va proceda la confiscarea bumbacului, fără nici o plată. Șefii secțiilor de jandarmi sunt obligați să încheie procesul verbal de constatare arătat la aliniatul precedent sub sancțiunea refuzului de serviciu legalmente datorat.

De asemenea de la data de 16 martie 1944, filaturile vor putea primi bumbac pentru prelucrare de la cultivatori, cu condiția ca aceștia să prezinte o adeverință de la primăria comunei unde au avut cultura de bumbac, prin care să se constate că a predat întreprinderii colectoare, respectiv tot bumbacul recoltat, mai puțin drepturile ce le revin în baza art. 21 al. II din Legea nr. 599/1943, precum și autorizația Oficiului Bumbacului, Inului și Cânepii.

De la aceeași dată de 16 martie 1944, primarii însoțiți de șefii posturilor de jandarmi respectivi vor controla dacă fiecare cultivator a predat întreprinderii colectoare întreaga cantitate de bumbac recoltată, mai puțin drepturile lor pentru nevoi proprii, stabilite în mod indicat mai sus. În caz de abateri, șefii posturilor de jandarmi vor încheia procese verbale de constatare conform art. 35 din legea nr. 599 din 10 septembrie 1943 susmenționată (potrivit dispozițiilor art. 138 din procedura penală) și anume:

Confiscarea materialelor va fi consemnată în procesul verbal de constatare;

Un exemplar al procesului verbal va fi lăsat infractorului care va semna de primire, în caz de lipsă sau refuz de a semna se va face mențiunea despre aceasta în procesul verbal încheiat;

Al doilea exemplar al procesului verbal de constatare al contravenției va fi înaintat de către agentul care l-a întocmit direct Subsecretariatului de Stat al industriei, Comerțului și Minelor, care, pe cale de decizie, va aplica sancțiunile.

Având în vedere cele de mai sus, vă rugăm ca începând de la primirea prezentului ordin să procedați, împreună cu șeful postului de jandarmi, la desigilarea tuturor mașinilor de egrenat, care în conformitate cu prevederile deciziei nr. 126.634 publicată în Monitorul Oficial din 1 octombrie 1943, nu aveau dreptul să funcționeze până la noi dispoziții.

Totodată, vă rugăm a lua la cunoștință de dispozițiile și decizia Ministerului Economiei Naționale, Subsecretariatului de Stat al industriei, Comerțului și Minelor nr. 251.901 din 16 martie 1944, publicată în Monitorul Oficial nr. 67 din 20 martie a.c., asupra obligației ce aveți cu privire la efectuarea controlului, predarea bumbacului convenit statului, egrenarea și dărăcirea cotei cultivatorilor precum și de a înștiința și îndruma pe locuitori asupra celor arătate mai sus.

p. Prefect - dr. Mangu Florian
Șeful Secției - Ignat Aurel

Comunicat: Primari și Notari, Preturi, Legiunea Jandarmi pentru a înștiința,
Posturi și Secții de Jandarmi

Serviciul Județean Arhivele Naționale Brăila (în continuare SJAN Brăila), Fond
Primăria comunei Târlele Filiului, dosar 2/1944, f. 6.

*

Prefectura județului Brăila
Secția Administrativă
nr. 3984 - 1944 aprilie 1

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 9.IV.1944 nr. 827

Ordin circular,

Am onoarea a vă face cunoscut următoarele:
002.XI.1942, pentru a fi în măsură să o aplicați judicios și a da interesaților relațiile care se vor cere.

Din această lege rezultă:

Presele țărănești nu pot lucra decât semințe din care rezultă ulei comestibil;

Presele țărănești pot produce ulei comestibil numai pentru nevoile de consum ale producătorilor și numai în condițiile stabilite de acea lege;

Întrucât din semințele de in și cânepă nu se poate fabrica ulei comestibil, li se interzice complet proprietarilor de prese de ulei țărănești să primească pentru prelucrare sau să cumpere semințe de in și cânepă.

Producătorii de semințe de in și cânepă, din care, după legile sanitare în vigoare, nu poate rezulta ulei comestibil, își pot valorifica aceste semințe numai prin vânzarea lor către colecții oficiale care sunt: Societatea Solagra și INCOOP sau către delegații fabricilor din O.F.A.U.L. împuterniciți cu autorizații speciale din partea Oficiului Fabricilor de Uleiuri Vegetale.

Prezentul ordin va fi adus la cunoștința publică în chipul următor:

Va fi citit și explicat în prima ședință a Sfatului Comunal și a Sfatului Căminului Cultural.

Va fi citit și explicat proprietarilor preselor de ulei din comună care vor semna că au luat cunoștință de cuprins.

Extras din cuprinsul acestui ordin va fi afișat în toate locurile publice.

Executarea de va face de către domnul primar, notar și șef de post, care vor controla cât mai des presele de ulei din comuna respectivă.

Domnul Comandat al Legiunii de Jandarmi este rugat să dea instrucțiuni de urmare organelor în subordine.

Domnii pretori, cu ocazia inspecțiilor, vor controla aducerea la îndeplinire, pe teren, a prezentului ordin.

Orice abatere constatată se va comunica direct Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării.

p. Prefect - dr. Mangu Florian

p. Șeful Secției - Andrei Rolea

Comunicat: primari, notari și șefi de post; comandat al legiunii de jandarmi, cu rugămintea de a da ordine organelor în subordine; pretori - pentru control.

Ibidem f. 10.

*

Prefectura județului Brăila

Biroul M.O.N.T.

Ordin Circular nr. 4997 din 28 aprilie 1944

Primăria comunei Târlele Filiului

Intrat 6.V.1944

nr. 1005

Domnilor

Primari, Notari, Șefi de Post, Administratori agricoli comunali și membri ai Comitetelor Agricole Locale ai comunelor din județ, Pretori ai plășilor din județ, Comandantul Legiunii de Jandarmi, Director al Camerei Agricole, Șefi ai Ocoalelor Agricole, Șef Serviciu Drumuri Naționale, Șef Serviciu Tehnic Județean, Centrul de Exploatare Județean, Comandantul Garnizoanei

(cu rugămintea de a difuza tuturor unităților militare din Garnizoană)

Potrivit ordinului telegrafic nr. 40001 de azi, al Domnului General Comandant Central al Etapelor, vă facem cunoscut că pentru accelerarea muncilor agricole, încetează orice corvadă de căruțe pentru transport, piatră la drumuri, începând de azi și până la 10 mai.

Luați măsuri serioase pentru a se da ritm accelerat însămânțărilor, însămânțându-se mai ales furajere și porumb.

Cei ce au terminat muncile lor, vor însămânța la alții.

Nici un plug să nu stea pe loc.

Se va aplica cu toată severitatea, dispozițiile legii, acelor ce nu execută prezentul ordin.

Prefect - colonel Marin Ciobanu

Ibidem f. 438.

*

Prefectura județului Brăila
Biroul M.O.N.T.
Ordin Circular nr. 5043 din 4 mai 1944

Primăria comunei Târlele Filiului
Intrat 6.V.1944
nr. 1015

Domnilor

Primari, Notari, Șefi de Post, Administratori agricoli comunali și membri ai Comitetelor Agricole Comunale (pentru imediată executare), Pretori ai plășilor din județ, Comandantul Legiunii de Jandarmi, Șefi ai Ocoalelor Agricole (pentru a controla pe teren executarea),
Director al Camerei Agricole (spre știință)

În conformitate cu ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 10646/1944 și sesizați și de adresa Camerei de Agricultură Brăila nr. 3182/1944, vă facem cunoscut următoarele:

Pentru a se asigura aprovizionarea populației civile și a armatei cu grăsimi, domnul mareșal Ion Antonescu, conducătorul statului, a dispus a se cultiva cât mai intens floarea soarelui și să se încurajeze creșterea porcilor.

În ce privește cultura de floarea soarelui, veți lua măsuri ca absolut toate suprafețele stabilite prin planul agricol să fie neapărat însămânțate. Veți controla fiecare locuitor în parte și vă veți convinge pe teren dacă și-a însămânțat suprafața care i-a fost destinată pentru floarea soarelui. Contra celor care nu și-au semănat toată suprafața stabilită pentru floarea soarelui, organele agricole și jandarmii vor dresa pe loc acte de trimitere în judecată conform Legii de Mobilizare Agricolă, pe care ni le vor înainta imediat prin Camera de Agricultură, pentru a aplica sancțiunile.

În ce privește creșterea porcilor, sfătuiți toți locuitorii să se ocupe cu crescătoria lor, pentru că numai așa, cum am arătat mai sus, vom putea asigura aprovizionarea populației. Fermele, agricultorii mai înstăriți să se ocupe intens cu creșterea porcilor. De asemenea se vor crește porci pe lângă toate cantinele. Domnii pretori ai plășilor Viziru, Radu Negru și Ion. I. C. Brătianu vor aprecia la care cantine urmează a cumpăra porci pentru creștere și ne

vor raporta. Le vom da bani pentru cumpărarea a unu-doi porci de 2-4 luni pentru fiecare cantină propusă.

p. Prefect - dr. Florian Mangu
Şeful Birou MONT - Gh. Călin.

Ibidem, f. 443.

*

Prefectura judeţului Brăila
Biroul M.O.N.T.
nr. 5816
1944, mai 20

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 23.V.1944 nr. 1168

Ordin circular

Domnilor Primari, Notari şi Şefi de Posturi de Jandarmi din judeţ
Domnului Chestor al Poliţiei municipiului
Domnilor Pretori ai plăşilor
Camerei Agricole Brăila
Camerei de Comerţ
Domnilor Şefi ai Ocoalelor Agricole din judeţul Brăila

În conformitate cu ordinul Comandamentului General al Etapelor, nr. 300, 344/1944 şi pentru intensificarea şi accelerarea lucrărilor de însămânţări, veţi lua imediat următoarele măsuri:

Morile vor fi obligate să primească măciuş cântărit de la fiecare locuitor, fără a fi nevoie să staţioneze zeci de căruţe aşteptând rândul la măcinat, urmând ca măciuşul să-l ridice locuitorul seara când vine de la câmp sau după ce şi-a terminat alte treburi, în cazul când macină la oraş.

Pe tot timpul campaniei agricole se interzice orice transporturi personale, cărăuşie, transporturi de vinuri etc.

Nici un locuitor nu va putea părăsi comuna fără o dovadă din partea primăriei din care să se constate că şi-a însămânţat toată suprafaţa care i-a fost stabilită prin planul de cultură individuală. Nu vor părăsi comunele decât locuitorii care au cazuri de forţă majoră (boală, procese etc).

Se vor închide târgurile pe timp de 15 zile.

Autorităţile comunale şi jandarmeria vor controla ca absolut toată lumea validă să iasă la arat şi la însămânţat.

Se va face manevrarea de personal şi atelaje, în scopul ca un locuitor care şi-a terminat de arat şi însămânţat pe terenul propriu să fie obligat să lucreze cu plată şi terenul locuitorilor care nu au inventar. Manevra de atelaje şi oameni să se facă şi de la comună la comună, dând din comunele excedentare în comunele deficitare şi care şi-au terminat însămânţările.

Domnii pretori, Camera de Agricultură, Legiunea de Jandarmi, Camera de Comerț, Chestura Poliției și șefii ocoalelor agricole; vor controla executarea prezentului ordin și vor constata și ne vor încunoștința de abateri.

Prefect - dr. Mangu Florian

Idem, dosar 1/1944, f. 416.

*

Prefectura județului Brăila
Secția Administrativă
nr. 6671
1944 iunie 10

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 17.VI.1944
nr. 1364

Ordin circular,

Țara, în războiul pe care îl duce, are mare nevoie de următoarele materii prime: lână, piei brute, metale feroase și neferoase, fuior de in și bumbac.

Pentru asigurarea victoriei, armata noastră trebuie să fie bine echipată și bine înarmată. Echipamentul și armamentul se fabrică din materii prime arătate mai sus. Datorită războiului, aceste materiale nu se mai pot aduce din străinătate și deci trebuie găsite la noi. În consecință, toate organele administrative din acest județ, indiferent de Ministerul căruia aparțin, au obligația legală și morală să facă o propagandă vie și permanentă pentru ca toți acei care dețin materii prime, din cele menționate mai sus, să le predea collectorilor care vor veni prin comune.

Legiunea de Jandarmi, Inspectoratul Școlar Primar, Camera Agricolă, Căminul Cultural, Serviciul Sanitar Județean, Serviciul Sanitar Veterinar, Administrația Financiară și P.C.S. Protoereul județului, sunt rugați să dea dispoziții de urmare organelor în subordine, pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului ordin. Domnii pretori vor da o deosebită importanță aducerii la îndeplinire a prezentului ordin impulsionând riguros, acolo unde eventual va constata oarecare dezinteresare. La 15 ale fiecărei luni domnii pretori ne vor înainta o situație după modelul scris pe verso. În cazul când nu s-a colectat nimic, ni se va raporta acest lucru, tot până la aceeași dată. Lâna se colectează direct de la producători de către Sindicatul Agricol Brăila, la centrele: Brăila, strada Plevnei nr. 76, gara Ianca, comuna Nicoleşti Jianu și comuna Mărașu.

Producătorii sunt obligați ca lâna fixată a se preda să o aducă în localitățile arătate mai sus.

p. Prefect - dr. Mangu Florian
Șeful Secției - Ignat Aurel

Comunicat: Legiunii de Jandarmi, Inspectoratului Școlar Primar, Căminul Cultural Județean, Serviciul Sanitar Județean, Serviciul Sanitar Veterinar, Administrația Financiară, P.C.S. Protoereul județului, Pretori de plasă.

Pretura Viziru

Tabel de materii prime, colectate de la până la

Piei brute kg	Metale feroase kg	Metale neferoase kg	Fuior de cânepă Kg	Bumbac Kg

Certific exactitatea, pretor - indescifrabil

Ibidem, f. 143

*

Prefectura județului Brăila
Oficiul Economic Județean
nr. 5716
1944 octombrie 31

Primăria comunei Târlele Filiului
intrat 1.XI.1944
nr. 2254

Către

Preturi, Primăriile comunelor rurale

Binevoii a cunoaște că cumpărarea, vânzarea și circulația semințelor de floarea soarelui, de rapiță, de dovleac, de in, de cânepă și soia sunt reglementate prin D.M. nr. 1731 din 29.IX.1944, publicată în Monitorul Oficial nr. 220 din 20.IX.1944.

Prin această decizie s-au stabilit cantitățile de semințe necesare însămânțărilor pentru anul 1944-1945, precum și cantitățile care se rețin de producători pentru consumul gospodăresc. De asemenea s-au stabilit normele de vânzare și colectare precum și îndatoririle ce au proprietarii de teascuri și uleiunițe.

Vă rugăm a lua cunoștință de cuprinsul acestei decizii și a vă conforma întocmai în ceea ce privește cumpărarea, vânzarea, cantitățile care se rețin pentru sămânță și consumul gospodăresc, precum și obligațiile ce au teascurile și uleiunițele de a fabrica uleiul pentru producători și a preda uiumul reținut.

Director Of. Ed. Jud. - Aurel Ignat

Ibidem, f. 142